เทคโนโลยีวัฒนธรรมพุทธศาสนิกชนในแหล่งโบราณสถานที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองเพื่อสันติสุขของกลุ่มวัยรุ่นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในประเทศไทย ประเทศกัมพูชา และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

Buddhist Cultural Technology in Archaeological Sites Related to Political Participation for The Peace of The Electorate Youth in Thailand, Cambodia, and LAO PDR

อนันต์ ไพรสณฑ์วัฒน, สมพงษ์ ธงไชย*

Anan Praisonwattana, Sompong Thongchai*

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนาภูมิภาค มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

Doctor of Philosophy Program in Regional Development Strategies Surindara Rajabhat University

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นการสังเคราะห์องค์ความรู้ส่วนหนึ่งเพื่อขยายความเพิ่มเติมจากงานวิจัยเรื่องเทคโนโลยีวัฒนธรรมพุทธศาสนิกชนในแหล่งโบราณสถานที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองเพื่อสันติสุขของกลุ่มวัยรุ่นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในประเทศไทย กัมพูชา และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเทคโนโลยีวัฒนธรรมพุทธศาสนิกชนในแหล่งโบราณสถานที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่พิมาย ในประเทศไทย นครวัด ในกัมพูชา และวัดพู ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่ได้จากข้อค้นพบเชิงประจักษ์แล้วมานำเสนอพร้อมและกลยุทธ์ของวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่นในประเทศไทยเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเลือกกรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและพื้นที่บางส่วนในจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นแหล่งโบราณสถานที่มีชื่อเสียงและเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศไทย ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพแนวชาติพันธุ์วรรณนา โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ กลุ่มพุทธศาสนิกเยาวชนที่ประกอบด้วยพระสงฆ์ สามเณร ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้ใหญ่บ้าน และประชาชนทั่วไป เป็นต้น โดยการสำรวจข้อมูลภาคสนามและสรุปผลเสนอผู้เชี่ยวชาญในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่การเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาการเมืองเพื่อสันติสุขในประเทศไทย

จากการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาของระบบการปกครองให้เป็นประชาธิปไตย เพราะการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นดัชนีชี้วัดที่สำคัญประการหนึ่งของระบอบประชาธิปไตย สังคมจะมีระดับความเป็นประชาธิปไตยสูงหรือต่ำ พิจารณาได้จากระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน หากประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงย่อมมีระดับความเป็นประชาธิปไตยสูง ในทางตรงกันข้าม หากสังคมใดที่มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำ แสดงว่าสังคมนั้นมีระดับความเป็นประชาธิปไตยต่ำ อีกทั้งผู้นำที่กลายเป็นองค์ประกอบหลักสำหรับทุกส่วนของสังคม ตั้งแต่หน่วยเล็กสุดของสังคม คือ เยาวชนในครอบครัว จนกระทั่งระดับประเทศ ทั้งผู้ประกอบอาชีพ ชุมชนกลุ่มน้อย รวมถึงเอกชนสาธารณประโยชน์ต่างก็ให้ความสำคัญกับบทบาทของผู้นำ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มเยาวชนในประเทศไทย เป็นวัฒนธรรมที่ยังห่างไกลกับการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบเต็มรูปแบบ การสร้างให้เกิดวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้ได้อย่างยั่งยืนนั้น ต้องสร้างตั้งแต่เยาว์วัยต่อเนื่องจนถึงวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่เพื่อก้าวไปสู่คนในสังคมที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะเยาวชนที่เป็นกลุ่มที่มีอิสระทางความคิด ไม่อยากอยู่ในกฎเกณฑ์ของสังคม จึงเป็นวัยที่ต้องให้ความรู้ ความคิด และการแสดงออกถึงกิจกรรมเพื่อให้เข้าถึงวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ถูกต้อง

*อาจารย์ที่ปรึกษา

เพื่อเป็นการพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศไทยไปสู่ความเป็นประชาธิปไตยแบบสากลที่อารยประเทศให้ความสำคัญ ความเคารพ กฎหมาย ระเบียบ กติกาและเพื่อหลีกเลี่ยงการทำรัฐประหารที่จะเข้ามาหยุดการพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศไทย เพื่อนำพาสังคมไทยไปสู่ความสงบสุขและนำไปสู่สังคมสันติสุขต่อไป

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของเทคโนโลยีวัฒนธรรมของกลุ่มพุทธศาสนิกเยาวชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า 1) หลักธรรมคำสอนในทางพุทธศาสนาจะเป็นผู้สร้าง ผู้ชี้ทาง และเป็นผู้นำทางจิตใจของเยาวชนไทย ให้เห็นความดี ความชั่ว และความสุขอันแท้จริงของชีวิต เป็นผู้ชี้นำทางความสว่าง ความสงบแก่เยาวชน 2) นำกระบวนทัศน์ทางพุทธศาสนามาปรับใช้ให้เหมาะกับสภาพแวดล้อม ความเหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ในปัจจุบัน 3) มีการปลูกจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมในสังคมพุทธ ตามหลักพุทธศาสนา ให้พุทธศาสนิกเยาวชนรู้จักมองกว้าง คิดไกล ใฝ่ธรรม 4) เปิดโอกาสให้เยาวชนเกิดความรู้ความเข้าใจในรูปแบบและกระบวนการมีส่วนร่วม

ผลจากการศึกษาวิจัยจึงสามารถกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาการเมืองเพื่อสันติสุข ในประเทศไทยโดยจัดโครงการส่งเสริมความรู้ทางการเมือง การปกครองของไทยให้แก่เยาวชนทั่วไปและนักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย การเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ

คำสำคัญ : เทคโนโลยีวัฒนธรรม การมีส่วนร่วมทางการเมือง พุทธศาสนิกเยาวชน

ABSTRACT

This article is a synthesis of partial knowledge to expand the study results of research entitled Buddhist cultural technology in historical sites in relation to political participation for peace of youth voters in Thailand, Cambodia and Lao people's democratic republic. The research aimed at studying Buddhist cultural technology in historical sites in relation to political participation at Pimai of Thailand, Angkor Watt of Cambodia, and Wat Phu of Lao people's democratic republic which the information was obtained from empirical evidences and presented with strategies of political participation culture of youths in Thailand for sustainable development. The areas of Nakhon Ratchasima province, some parts of Chaiyaphum province, which are Thailand’s famous historical sites and tourist attractions, were selected a case study area. Ethnographical qualitative research methods was used in collecting data from youth Buddhists key informants namely Buddhist monks, local novice philosophers, village heads, and local people. The data were collected by using field surveying to conclude and present to experts in related fields in order to propose strategies of political development for peace in Thailand. The results indicated that political participation is the key objective of democratic regimes development. This is because political participation is a key indicator of democratic regime. Whether or not the society has high or low democracy level, it can been considered by the level of people’s political participation. Provided that a society has a high level of political participation, the society, thus, has a high level of democracy. On contrary, if a society has a low level of political participation, the society, then, has a low level of democracy. Moreover, leaders as the essential elements in every aspect of a society from the smallest units such as families, to national level such as working people, ethnic group communities, and public sector valued their roles of leader. Political participation of youth in Thailand is the culture which is far from full political participation. Creating a culture of sustainable political participation must be done at the early stage of life and continue to teenage and adult stage in order to move forward to being the people of quality society. Youths who have freedom of thought would not want to be under the society rules. Thus, this group of people needs to be educated and guided with the right way of creating activities to access political participation culture in order to become Thailand's democratic development towards universal democracy in which civilized countries are now focusing as well as

avoid carrying out of coups which could lead to disruption of Thailand's democratic development to lead Thai society to peace and order.

The component analysis results of Buddhist cultural technology of youth voters in relation to political participation found that 1) Buddhist teaching creates and spiritually guides Thai youths to goodness, badness, and true happiness of life as well leads them to brightness and peace. 2) Buddhist paradigm can be adapted in various situations in present days. 3) Sense of open–mind, being far sighted, and pursuing dharma were cultivated in Young Buddhist practice. 4) Youths are given opportunities to learn and understand the form and process of participation.

The results of this research can determine strategies for political development for peace. In Thailand, Thailand's political–empowerment program for youths. Students understand and have positive attitudes towards democracy and being a good citizen of the country.

Keyword : Cultural Technology Political Participation Youth Buddhist

บทนำ

เยาวชนไทยยุคโลกาภิวัตน์ทั้งหลายมีปัญหาที่เกิดจากความสับสนวุ่นวายทางด้านจิตใจและความคิด จิตใจไม่มั่นคง ไม่มีอะไรเป็นเครื่องยึดมั่น ยึดเหนี่ยว ปัญหาที่เกิดกับเยาวชนทั้งปัญหายาเสพติดส่วนมากเกิดจากสภาวะจิตใจ จากร่างกายที่เจ็บป่วย จากสภาพแวดล้อมหลายๆ อย่าง และปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นมากมายในปัจจุบันนี้ ทำให้ต้องออกกฎหมายบังคับเพื่อมิให้มีการกระทำความผิด ประเทศไทยเป็นสังคมพุทธศาสนาและมีหลักธรรมคำสอนจากศาสนามายาวนานในวิถีชีวิตของคนไทย ตั้งแต่ถือกำเนิดเกิดมาจนกระทั่งตาย จึงมีความสัมพันธ์อันหนึ่งอันเดียวกันกับพระพุทธศาสนา และเมื่อสังคมเปิดกว้างขึ้นทั้งในด้านสื่อสารมวลชน สังคมการเมือง การปกครอง สังคมวัฒนธรรมและสังคมเศรษฐกิจ มีการสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิด การจัดระเบียบ มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างมนุษย์ ทั้งค่านิยม บรรทัดฐานทางสังคมและพิธีกรรม วัฒนธรรมจึงเป็นรูปแบบของพฤติกรรมเชิงสัญลักษณ์ที่ซับซ้อน คือ ทุกพฤติกรรมไม่ได้มีมาตั้งแต่กำเนิดแต่ต้องมีการเรียนรู้ผ่านอันตรกิริยาทางสังคมกับผู้อื่น เช่น การใช้วัตถุต่างๆ และระบบสัญลักษณ์ รวมถึงภาษา พิธีกรรม การจัดระเบียบสังคม ประเพณี ความเชื่อ และเทคโนโลยี

การมีส่วนร่วมของเยาวชนเป็นกระบวนการความรู้สึกร่วมของคนในกลุ่ม ในองค์กร หรือชุมชน ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลนั้นกระทำกิจกรรมได้สำเร็จตามจุดมุ่งหมายของกลุ่มและเกิดความรู้สึกร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มของตน ถ้าสมาชิกกลุ่มทุกคนขาดความรู้สึกร่วมมือเป็นเจ้าของในการกระทำกิจกรรมใดๆ แล้ว สมาชิกก็จะไม่ทำกิจกรรมนั้นๆ เพราะถือว่าไม่ใช่เรื่องของตน จึงไม่อยากยุ่งเกี่ยวและไม่ร่วมรับผิดชอบใดๆ เนื่องจากมิได้ร่วมกระทำกิจกรรมดังกล่าวทำให้กลุ่มต้องประสบความล้มเหลวในการทำกิจกรรมของกลุ่ม (จินตวีร์ เกษมศุข. 2554 : 14)

การมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Participation) เป็นกิจกรรมหรือกิจการที่ประชาชนกระทำหรือดำเนินการทางการเมือง โดยความสมัครใจ หรือได้รับการจูงใจ โน้มน้าวจากภายนอก เช่น บุคคลอื่น พรรคการเมือง หรือสถานการณ์ เพื่อต้องการจะเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจในกิจการต่างๆ ของหน่วยงานภาครัฐ โดยการกระทำต่างๆ ทั้งที่เป็นทางตรงและทางอ้อม อาจจะเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวหรือต่อเนื่อง และใช้วิธีที่ถูกต้อง โดยได้รับการยอมรับตามกฎหมายหรือไม่ก็ตาม การกระทำนั้นมุ่งประสงค์ที่จะมีอิทธิพลต่อการเลือกนโยบายสาธารณะและหรือการเลือกผู้นำทางการเมืองไม่ว่าจะเป็นระดับชาติ หรือระดับท้องถิ่น โดยเน้นว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองต้องเป็นการกระทำโดยสมัครใจ (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. 2554 : 9) เพราะเป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาระบบการเมืองให้เป็นระบอบประชาธิปไตย เพราะการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นดัชนีชี้วัดที่สำคัญประการหนึ่งของระบอบประชาธิปไตย สังคมใดจะมีความเป็นประชาธิปไตยสูงหรือต่ำพิจารณาได้จากการมีส่วนร่วมทางการเมือง ถ้าการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำ แสดงว่าสังคมนั้นจะมีระดับความเป็นประชาธิปไตยต่ำ (สมบัติ ธำรงธัญวงศ์. 2548 : 26) การพัฒนาทางการเมืองจึงจำเป็นต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนาสังคมจะต้องได้รับความไว้วางใจจากภาคประชาชนและเยาวชนเป็นสำคัญ กระบวนการทางการเมืองนั้นที่แท้จริงคือการแสดงออกซึ่งกิจกรรมทางการเมืองของบุคคลในสังคม

ซึ่งกิจกรรมเหล่านั้นก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในสังคมการเมืองและความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกกับองค์กรทางการเมือง

พฤติกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองจะมีความหลากหลายแตกต่างกันไปทั้งภายในสังคมเดียวกัน และระหว่างสังคมที่แตกต่างกันทางด้านเชื้อชาติ ชาติพันธุ์ ศาสนา และสภาพแวดล้อมทางสังคม เพราะโดยธรรมชาติของมนุษย์จะไม่มีความแน่นอนเกี่ยวกับทัศนคติและการกระทำทางการเมืองของตน ซึ่งขึ้นอยู่กับช่วงเวลาและสถานการณ์ในบางเวลาและบางสถานการณ์บุคคลอาจจะมีความกระตือรือร้นทางการเมืองมาก แต่บางเวลาบางสถานการณ์อาจนิ่งเฉยและเฉื่อยชาทางการเมืองมาก อาจขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมทางด้านสังคม เศรษฐกิจที่เป็นปัจจัยกระตุ้นที่สำคัญทางการเมืองซึ่งมีลักษณะเป็นพลวัต (Dynamic) การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ล้วนมีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรมทางการเมืองทั้งสิ้น จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับระดับความสนใจทางการเมืองของแต่ละบุคคล (สมบัติ ธำรงธัญวงศ์. 2548 : 27)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาเทคโนโลยีวัฒนธรรมพุทธศาสนิกเยาวชนในแหล่งโบราณสถานที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่พิมาย ในประเทศไทย

2. เพื่อศึกษาทัศนคติของเยาวชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่เกี่ยวกับการศึกษาและการอนุรักษ์นิเวศวิทยาวัฒนธรรมในแหล่งโบราณสถานที่พิมาย ประเทศไทย

3. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของเทคโนโลยีวัฒนธรรมของกลุ่มเยาวชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองและเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาทางการเมืองเพื่อสันติสุข ในประเทศไทย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เยาวชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอายุระหว่าง 18–25 ปี ในเขตอำเภอเมืองพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

กลุ่มตัวอย่าง เยาวชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอายุอยู่ระหว่าง 18–25 ปี ในเขตอำเภอเมืองพิมาย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 25 คน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาเทคโนโลยีวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของพุทธศาสนิกเยาวชนที่อาศัยอยู่ในแหล่งโบราณสถานประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ในครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยออกเป็น 3 ขอบเขต ดังนี้ ขอบเขตด้านพื้นที่ ขอบเขตด้านเนื้อหา และขอบเขตด้านประชากรผู้ให้ข้อมูล และขอบเขตด้านพื้นที่ตามวัตถุประสงค์ ข้อที่ 1) ได้กำหนดพื้นที่หน่วยวิจัยแบบเฉพาะเจาะจง คือ อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย ที่ตั้งอยู่ในตัวอำเภอเมืองพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ที่เป็นโบราณสถานสมัยอาณาจักรขอม เป็นเมืองที่สร้างตามแบบแผนของศิลปะเขมรและในปี พ.ศ. 2479 กรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนปราสาทหินพิมายเป็นโบราณสถานและเป็นอุทยานประวัติศาสตร์พิมาย และมุ่งเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์กับกลุ่มเยาวชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอายุระหว่าง 18–25 ปี เกี่ยวกับทัศนคติที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับโบราณสถานและการอนุรักษ์นิเวศวิทยาวัฒนธรรมในแหล่งโบราณสถาน ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2) และเพื่อเป็นการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 นำมาวิเคราะห์องค์ประกอบของเทคโนโลยีวัฒนธรรมของกลุ่มเยาวชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3) เพื่อนำไปสู่การสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อจะกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาการเมืองเพื่อสันติสุขในประเทศไทย โดยมีตัวผู้วิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญในการเก็บข้อมูลในพื้นที่ เพื่อการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและแบบไม่มีส่วนร่วมของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นเป้าหมายในการศึกษา และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้มาตลอดเวลา เพื่อให้ได้ความเที่ยงตรงและน่าเชื่อถือ โดยมีอุปกรณ์ช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น สมุดจดบันทึก เครื่องบันทึกเสียง เครื่องบันทึกภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว และแบบสัมภาษณ์

การวิจัย

จากการศึกษาเทคโนโลยีวัฒนธรรมของพุทธศาสนิกชนพบว่า ประชาชนชาวพุทธศาสนิกชนได้คุ้นชินกับการใช้ชีวิตรอบๆ แหล่งท่องเที่ยวที่มีประวัติความเป็นมายาวนาน และอาจเรียกว่าแหล่งโบราณสถานได้ส่งผลให้ทั้งต่อตัวเขาเอง และนักท่องเที่ยวที่เข้ามาพักผ่อนหย่อนใจในพื้นที่ เกิดความสงบในจิตใจ ลดทิฐิลง เพราะมีช่วงเวลาพักผ่อนจิตใจ ไม่ร้อนรุ่ม ไม่เร่งเร้ามาก ได้ทำทาน ทำบุญตักบาตร มีเวลาได้ทบทวนเหตุการณ์ต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิตก่อนหน้านี้ อาทิเรื่องส่วนตัว เรื่องส่วนรวม เรื่องสังคมชุมชนแวดล้อม ทั้งหมายรวมไปว่า อาจเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบ้านการเมืองด้วยก็ตาม เป็นต้น และสามารถคิดวางแผนกลับไปแก้ไขให้ดีขึ้นได้

ทัศนคติของเยาวชนที่สมัครใจอาสามาเป็นมัคคุเทศก์ ช่วยกล่อมเกลาให้เป็นคนที่ซื่อสัตย์ รู้จักพูด และแสดงออกต่อผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม นับเป็นพื้นฐานของการเป็นพลเมืองในสังคมประชาธิปไตยที่ดีมาก หากในพื้นที่อื่นๆ ที่มีแหล่งโบราณสถานลักษณะคล้ายคลึงกันเช่นนี้ จะมีการนำหลักสูตรหรือกิจกรรมมัคคุเทศก์อาสาไปบรรจุในหลักสูตร หรือจัดเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้แก่เด็กและเยาวชนได้ จะเป็นการดี เป็นกลยุทธ์การสร้างภาวะผู้นำและสร้างพลเมืองที่ดีได้อย่างแนบเนียน ถือเป็นความร่วมมืออย่างเป็นธรรมชาติของครัวเรือนที่บิดามารดา ผู้ปกครองสนับสนุนเด็กและเยาวชนให้เข้ามาสู่ระบบที่โรงเรียนหรือสถานศึกษาในพื้นที่ชุมชนรอบๆ แหล่งโบราณสถาน ได้ออกแบบในหลักสูตรการเรียนการสอน และส่งเสริมให้เด็กได้ทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง เป็นโอกาสที่ได้เปรียบกว่าเด็กและเยาวชนในพื้นที่อื่นๆ สอดคล้องกับวลีสำคัญที่ว่า “บวร ในเทคโนโลยีวัฒนธรรมการปกครอง” และ “จิตอาสาในเทคโนโลยีวัฒนธรรมการมีส่วนร่วม”

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของเทคโนโลยีวัฒนธรรมของกลุ่มเยาวชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า 1) หลักธรรมคำสอนในทางพุทธศาสนาจะเป็นผู้สร้าง ผู้ชี้ทางและเป็นผู้นำทางจิตใจของเยาวชนไทยให้เห็นความดี ความชั่ว และความสุขอันแท้จริงของชีวิต เป็นผู้ชี้นำความสว่าง ความสงบแก่เยาวชน 2) นำกระบวนทัศน์ทางพุทธศาสนามาปรับใช้ให้เหมาะกับสภาพแวดล้อม ความเหมาะสมกับสถานการณ์ต่างในปัจจุบัน 3) มีการปลูกจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมในสังคมพุทธ ตามหลักพุทธศาสนา ให้พุทธศาสนิกชนที่เป็นเยาวชน รู้จักมองกว้าง คิดไกล ใฝ่ธรรม และ 4) เปิดโอกาสให้เยาวชนเกิดความรู้ความเข้าใจในรูปแบบและกระบวนการมีส่วนร่วม

ผลจากการศึกษาวิจัยสามารถที่จะกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาการเมืองเพื่อสันติสุข ในประเทศไทย จัดโครงการส่งเสริมความรู้ทางการเมือง การปกครองของไทยให้แก่เยาวชนทั่วไปและนักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย การเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ

ผลการวิจัย

เทคโนโลยีวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของพุทธศาสนิกเยาวชนที่อาศัยอยู่ในแหล่งโบราณสถาน ประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเทคโนโลยีวัฒนธรรมพุทธศาสนิกชนในแหล่งโบราณสถานที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่พิมาย ในประเทศไทย ที่ได้จากข้อค้นพบเชิงประจักษ์มานำเสนอพร้อมและกลยุทธ์ของวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในประเทศไทยเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในพื้นที่ โดยกรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นแหล่งโบราณสถานที่มีชื่อเสียงยิ่ง และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศไทย โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพแนวชาติพันธุ์วรรณนา โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ กลุ่มพุทธศาสนิกชนที่ประกอบด้วยพระสงฆ์ สามเณร ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้ใหญ่บ้าน เยาวชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอายุระหว่าง 18–25 ปี และประชาชนทั่วไป เป็นต้น โดยการสำรวจข้อมูลภาคสนามและสรุปผลเสนอผู้เชี่ยวชาญในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำสู่การเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาการเมืองเพื่อสันติสุขในประเทศไทย พบว่า 1) หลักธรรมคำสอนในทางพุทธศาสนาจะเป็นผู้สร้าง ผู้ชี้ทางและเป็นผู้นำทางทางจิตใจของเยาวชนไทย ให้เห็นความดี ความชั่ว และความสุขอันแท้จริงของชีวิต เป็นผู้ชี้นำความสว่าง ความสงบแก่เยาวชน 2) นำกระบวนทัศน์ทางพุทธศาสนามาปรับใช้ให้เหมาะกับสภาพแวดล้อม ความเหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ในปัจจุบัน 3) มีการปลูกจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมในสังคมพุทธ ตามหลักพุทธศาสนา ให้พุทธศาสนิกชนที่เป็นเยาวชนรู้จักมองกว้าง คิดไกล ใฝ่ธรรม 4) เปิดโอกาสให้เยาวชนเกิดความรู้ความเข้าใจในรูปแบบและกระบวนการมีส่วนร่วมและสามารถกำหนดยุทธศาสตร์การ พัฒนาการเมืองเพื่อสันติสุข ในประเทศไทยจัดโครงการส่งเสริมความรู้ทางการเมือง การปกครองของไทยให้แก่เยาวชน เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจทัศนคติเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย การเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยมาอภิปรายดังนี้ บริบทเทคโนโลยีวัฒนธรรมพุทธศาสนิกชนในแหล่งโบราณสถานที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในไทย พบว่า ประชาชนชาวพุทธศาสนิกชนได้คุ้นชินกับการใช้ชีวิตรอบๆ แหล่งท่องเที่ยวที่มีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน และอาจเรียกว่าแหล่งโบราณสถานได้ส่งผลให้ทั้งตัวเขาเอง และนักท่องเที่ยวที่เข้ามาพักผ่อนหย่อนใจในพื้นที่ เกิดความสงบในจิตใจ ลดทิฐิลงเพราะมีช่วงเวลาพักผ่อนจิตใจ ไม่ร้อนรุ่ม ไม่เร่งเร้ามาก ได้ทำทาน ทำบุญตักบาตร มีเวลาได้ทบทวนเหตุการณ์ต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิตก่อนหน้านี้ ไม่เฉพาะแต่การสรรค์สร้างโบราณวัตถุหรือสิ่งปลูกสร้างเท่านั้น ที่แสดงออกมาซึ่งความเชื่อความศรัทธาที่จะสร้างสิ่งที่มีประโยชน์กับเพื่อนมนุษย์ ในสังคมของพุทธศาสนิกชน แต่ยังให้โอกาสในการริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นสถานที่หรือผลิตผลออกมาได้อีกหลายรูปแบบที่ซึ่งเกิดจากแรงบันดาลใจของพุทธศาสนิกชนที่เลื่อมใสศรัทธาต่อพุทธศาสนาอย่างแรงกล้า และสามารถแสดงออกได้ซึ่งความรู้สึกศรัทธาเฉพาะตัวนั้นโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย ไม่สร้างความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่น

ทัศนคติของกลุ่มวัยรุ่นผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ยังสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการอนุรักษ์นิเวศวิทยา ในแหล่งโบราณสถานของประเทศไทย บทบาทของเยาวชนที่สมัครใจอาสามาเป็นมัคคุเทศก์ ยังจะช่วยกล่อมเกลาให้เป็นคนซื่อสัตย์ รู้จักพูดและแสดงออกต่อผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม นับเป็นพื้นฐานของการเป็นพลเมืองในสังคมประชาธิปไตยที่ดีมาก หากในพื้นที่อื่นๆ ที่มีแหล่งโบราณสถานลักษณะคล้ายคลึงกันเช่นนี้ จะมีการนำหลักสูตรหรือกิจกรรมมัคคุเทศก์อาสาไปบรรจุในหลักสูตร หรือจัดเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้แก่เด็กและเยาวชนได้ จะเป็นการดี เป็นกลยุทธ์การสร้างภาวะผู้นำและสร้างพลเมืองที่ดีได้อย่างแนบเนียน ถือเป็นความร่วมมืออย่างเป็นธรรมชาติของครัวเรือนที่มีบิดามารดา ผู้ปกครองสนับสนุนเด็กและเยาวชนให้เข้ามาสู่ระบบที่โรงเรียนหรือสถานศึกษาในพื้นที่ชุมชนรอบๆ แหล่งโบราณสถาน ได้ออกแบบในหลักสูตรการเรียนการสอน และส่งเสริมให้เด็กได้ทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง เป็นโอกาสที่ได้เปรียบกว่าเด็กและเยาวชนในพื้นที่อื่นๆ สอดคล้องกับวลีสำคัญที่ว่า “บวร ในเทคโนโลยีวัฒนธรรมการปกครอง” และ “จิตอาสาในเทคโนโลยีวัฒนธรรมการมีส่วนร่วม”

องค์ประกอบของเทคโนโลยี วัฒนธรรมของกลุ่มวัยรุ่นผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในทางการเมือง ข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของกลุ่มวัยรุ่นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เพื่อความสันติสุขในประเทศไทย เนื้อหาของข้อเสนอเชิงนโยบายประกอบไปด้วยประเด็นสำคัญที่ร้อยเรียงลำดับในแต่ละองค์ประกอบ รวมทั้งเกิดจากการพิจารณาผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของกลุ่มวัยรุ่นผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการอนุรักษ์นิเวศวิทยา ในแหล่งโบราณสถานของประเทศไทย ซึ่งข้อคำถามที่ได้มาจากขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพแนวชาติพันธุ์วรรณนาในขั้นตอนแรก ที่สามารถยืนยันความสอดคล้องกันได้กับผลการวิเคราะห์ของข้อมูลต่อ เสมือนการพยากรณ์ว่า จะนำไปกำหนดเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายในประเด็นสำคัญๆ อะไรได้บ้าง เสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปใช้ประโยชน์ได้ต่อไป เป็นความงดงามของวิถีชีวิตในชุมชนรอบๆ บริเวณแหล่งโบราณสถานโดยองค์ความรู้เทคโนโลยี วัฒนธรรม ที่สืบทอดต่อกันมาโดยซึมซับผสานเข้ากับบริบทวัฒนธรรมท้องถิ่นของประชาชนที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย

ข้อเสนอแนะ

1. หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรค้นหาและจัดทำทะเบียนปราชญ์ผู้ทรงภูมิรู้ในชุมชนใกล้แหล่งโบราณสถานในเรื่องเกี่ยวกับทางวัฒนธรรม ศาสนา การเมืองการปกครอง การอาชีพและเทคโนโลยี เพื่อจัดให้เป็นผู้สืบทอดภูมิรู้เหล่านี้ไว้เป็นมรดกตกทอดจากบรรพบุรุษ

2. หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับผู้นำชุมชน ควรจัดให้มีบุญประเพณีวัฒนธรรมพุทธศาสนิกชนของแหล่งโบราณคดี เพื่อช่วยส่งเสริมและตอกย้ำการมีส่วนร่วมของทางการเมืองแก่วัยรุ่นผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้ง โดยมีผู้ใหญ่ซึ่งเป็นบุคคลตัวอย่างเข้าหากลุ่มวัยรุ่นก่อน เพื่อให้เกิดการปลูกฝังอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการเชิญชวนเข้ามาเป็นกลุ่มจิตอาสาและกลุ่มพลังทางสังคมก่อน

3. หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน ร่วมกับสถานศึกษาในชุมชนใกล้แหล่งโบราณสถานควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดแทรกแนวคิดข้อปฏิบัติศีล 5 และจัดประสบการณ์การร่วมกิจกรรมในชุมชน เพื่อส่งเสริมจิตอาสา

และจิตประชาธิปไตย โดยที่อาศัยวงจร “สัมพันธ์ บ้าน วัด โรงเรียน” เป็นกลไกทางเทคโนโลยี วัฒนธรรมในการสร้างจิตประชาธิปไตยได้อย่างเรียบง่าย

4. เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในชุมชน กำหนดกิจกรรมหรือนวัตกรรม “บุญกิริยาวัตถุ 10” ในโรงเรียน เพื่อฝึกฝนนักเรียนให้รักษาแบบแผน ประเพณี วัฒนธรรมได้เป็นประจำ ทำให้นักเรียนซึมซับและเชื่อมโยงวัฒนธรรมกับประชาธิปไตยได้

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. (2558). **มาตรฐานการดูแลโบราณสถาน บทที่ 2 ความหมายและความสำคัญของโบราณสถานโบราณวัตถุพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : http://www.dla.go.th/ สืบค้น 9 มกราคม 2558

จินตวีร์ เกษมศุข. (2554). **การสื่อสารกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมบัติ ธำรงธัญวงศ์. (2548). **การเมือง : แนวความคิดและการพัฒนา.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : เสมาธรรม.

สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน. (2553). **เล่มที่ 16 / เรื่องที่ 3 การอนุรักษ์โบราณสถาน และโบราณวัตถุ /ประโยชน์ของโบราณสถานและโบราณวัตถุ.** กรุงเทพฯ : โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน.[ออนไลน์].เข้าถึงได้จาก : http://kanchanapisek.or.th สืบค้น 9 มกราคม 2558

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2554). **การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.